

Dkt. David A. DeSilva, 2 Petro na Yuda Kikao cha 6

Yuda aendeleza ombi lake kwa kuchora tofauti mbili kali kati ya wapatanishi na kutaniko au makutaniko ambayo Yuda anahutubia. Tofauti hizo, bila shaka, huchochea migawanyiko ya kimkakati ya kimkakati kati ya pande hizo mbili ili kuwaweka wasikilizaji zaidi dhidi ya kuthibitisha, achilia mbali kukumbatia, mamlaka na mfano wa walimu hao wapinzani. Kutopatana kwa hadhira ya Yuda na waingiliano kunachorwa kwa uwazi katika jozi mbili za taarifa zinazofanana, zinazotofautiana.

Katika mstari wa 16, watu hawa. Katika mstari wa 17, lakini kuhusu wewe, mpendwa. Katika mstari wa 19, watu hawa.

Na tena katika 20, lakini kuhusu wewe, mpendwa. Aya katika matoleo mengi ya Kiingereza hayafuati ishara hizi za maneno kutoka kwa Yuda mwenyewe, lakini dalili hazikosekani. Watu hawa ni wanung'unikaji, wakitafuta makosa katika fungu lao, na wanafuata matamania yao wenyewe, na vinywa vyao hutamka maneno ya juu, huku wakibembeleza kwa ajili ya faida.

Kile hasa ambacho Yuda anafikiria waingiliaji kufanya bado hakijabainika, lakini kuwaita wanung'unika ni jambo la kimkakati kwani hii ilikuwa ni tabia ya kizazi cha Kutoka, hasa katika vipindi viwili ambavyo Yuda tayari amevikumbuka. Uasi wa watu waliokusanyika huko Kadesh-barnea katika Hesabu 14 na mchezo wa nguvu wa Kora na kikundi chake katika Hesabu 16. Yuda anapendekeza kwamba manung'uniko yanaelekezwa dhidi ya hali ya kibinadamu, ambayo waingiliaji labda wanatumia kama kisingizio cha kufanya yaliyo bora zaidi na kupata mengi zaidi kutoka kwa maisha katika sasa, kwa kuwa fupi na huzuni ni sehemu yetu.

Hata hivyo, kwa kujumuika kwa ustadi, Yuda anadokeza kwamba ni dhamira ya waingiliaji kuridhisha misukumo na matamania yao wenyewe ambayo ni lawama kwa maovu ya hali ya binadamu. Badala ya kujitolea kwa tiba iliyotolewa na Mungu kwa hali hiyo katika utakatifu ambao Kristo na Roho wanatia nguvu, wanaendelea kulisha ugonjwa katika mzizi wa hali yetu. Yuda pia anazichora kama matoleo ya Kikristo tu ya wanasofi na walaghai wa kidini wanaopiga kelele kwa ajili ya soko la jiji.

Kwa hiyo watu hawa pia wanadai makubwa kwa ajili yao wenyewe na utambuzi wao wa kiroho katika usemi wao huku wakiwa na wasiwasi juu ya wale wanaotarajia kupata faida kutoka kwao. Kisha Yuda anaelekeza fikira zake kwa wasikilizaji wake na maonyo waliyokuwa wamepokea hapo awali kuhusu watu kama hao wanaokutana nao sasa. Kwa hakika, maelezo ya Yuda kuhusu wanaoingiliana kuwa watu wanaofuata matamania yao yanatazamia yaliyomo katika onyo la kitume dhidi ya watu hawa ambalo Yuda anakumbuka sasa.

Lakini ninyi, wapenzi, kumbukeni yale maneno yaliyonenwa zamani na mitume wa Bwana wetu Yesu Kristo, jinsi walivyowaambia ya kwamba wakati wa mwisho kutakuwako na watu

wenye kudhihaki, wafuatao tamaa zao zisizo za Mungu. Kwa hivyo Yuda anaita shahidi wa pili dhidi ya waingiliaji pamoja na neno la kinabii la Henoko, akiwa tayari ametoa hoja zenye nguvu kuhusu hatima yao kwa msingi wa mifano ya kihistoria au vitangulizi. Neno la kuvutia " wasiomcha Mungu katika uwakilishi wa Yuda wa maonyo ya mitume linapatana na lugha ya 1 Enoko 1:9 iliyotajwa hapo juu katika Yuda mistari ya 14 na 15, ambapo tena lexeme aseba, lexeme ya wasiomcha Mungu, ilionekana mara tatu.

Uwakilishi wa Yuda wa onyo hili la kitume haulingani na neno moja na andiko lingine lolote la kitume linalojulikana. Huenda ikawakilisha ukumbusho wa mafundisho yao ya mdomo au maelezo ya maonyo yanayojulikana sana na yaliyoenea sana dhidi ya walimu wa uwongo wanaojitumikia wenyewe. Yesu mwenyewe alionya dhidi ya watu kama hao ambao wana hakika kuja katika Mathayo 7 na 24.

Paulo anakumbukwa katika Matendo 20 kuwachukua wazee wa Efeso kando huko Mileto ili kuwaonya dhidi ya mbwa-mwitu wakali ambao wangekuja kuliteka kundi, na kwa kweli alidai kuwa ametoa maonyo kama hayo mara nyingi. Timotheo wa Kwanza na Yohana wa Kwanza pia zina mashauri kama hayo. Kuwaita walimu wa uwongo wenye dhihaka ni jambo linalofaa kabisa, hasa kwa waingiliaji ambao ushawishi wao Yuda anataka kuwadhoofisha.

Kiini cha tatizo ni mtazamo wao wa dharau kuelekea imani waliyokabidhiwa watakatifu mara moja tu na vizuizi ambavyo mtu anapotembea katika imani huweka juu ya kuendelea tamaa na anasa za mtu mwenyewe. Lakini Yuda atawakumbusha wasikilizaji wake kwamba imani huanzisha watu katika njia ya maisha inayoahidi kutokuwa na lawama mbele za Mungu katika utukufu wa Mungu, si kutosheleza msukumo wowote unaotokeza kikwazo kwa kutokuwa na lawama. Tofauti ya pili inaangazia tofauti kubwa kati ya wanaoingiliana na wasikilizaji, ile ambayo inawanyima wanaoingilia kati kuwa na uvutano wowote juu ya wafuasi wa Kristo kihalali.

Watu hawa ndio wanaoleta migawanyiko, watu wenye mawazo ya kidunia, wasio na roho. Lakini ninyi, wapenzi, mkijijenga wenyewe katika imani yenu iliyo takatifu sana, na kuomba katika Roho Mtakatifu, jilindeni katika upendo wa Mungu, huku mkingojea rehema ya Bwana wetu Yesu Kristo hata mpate uzima wa milele. Yuda anadai kwamba waingiliaji, bila kujali ujidai wao wa uzoefu wa karismatiki na mafunuo mapya, kuota kwao, kama vile Yuda alivyoweka katika mstari wa 8, kwa kweli kunafanya kazi kwa akili zao za asili na silika.

Hii ndiyo maana ya neno la Kigiriki psychikoi, lililotafsiriwa hapa kuwa lenye nia ya kilimwengu. Yuda alikuwa tayari amedokeza hili katika mstari wa 10, ambapo Yuda aliwanyima waingiliaji ufahamu wowote wa kweli wa kiroho na kupendekeza kwamba mazoea na vipaumbele vyao vilionyesha kuwa wanafanya kazi katika kiwango cha mnyama mwingine yeyote. Hata hivyo wasikilizaji wamejaliwa kuwa na Roho Mtakatifu ambaye ndani yake wanatakiwa kuendelea kusali, ambaye uwepo wake unawahakikishia kwamba ni lazima wabaki imara katika imani kwani walishaipokea na wasikubali kuyumbishwa sasa na waalimu ambao wao wenyewe wanaongozwa na matamanio yao badala ya Roho Mtakatifu.

Kushindana kwa imani kunamaanisha kupinga vibaya ushawishi wa wale wanaodai kuwa dada au kaka na bado hawajajisalimisha kwa mamlaka ya ushuhuda wa kitume kwa makusudi ya Mungu kwa wale walio ndani ya Kristo na kwa hiyo hawajajitolea kufuata Roho Mtakatifu katika mwelekeo wa mazoezi yasiyo na lawama. Kushindana kwa imani pia

kunamaanisha kuruhusu imani kukita mizizi zaidi na kuzaa matunda kamili zaidi katika maisha ya mtu mwenyewe na kuwezesha sawa katika maisha ya dada na kaka zako katika Kristo. Inatia ndani kuhifadhi mwelekeo wa pekee sana na kuweka vipaumbele, kujiweka katika upendo wa Mungu na kutazamia mbele kuelekea rehema ya Bwana wetu Yesu Kristo, ambayo hutokeza uzima wa milele.

Mahitaji ya utakatifu na uzoefu wa upendo wa kimungu havizingatiwi hapa kama katika upinzani hata kidogo. Mwisho hutuita kutimiza ya kwanza. Kutembea katika nafasi za zamani hutufanya tuendelee katika mwisho.

Wanaoingiliana wanapeana umakini wao katika kutoa nafasi kwa matamano na misukumo yao. Waamini wa kweli huzingatia kumheshimu Mungu aliyewaita katika upendo wake na kuishi kwa nia ya kupata rehema, kusimama bila lawama kama vile Yuda atakavyoweka katika mstari wa 24, mbele za Mungu na Kristo wa Mungu. Kushindana kwa ajili ya imani kunatia ndani pia kukubali daraka letu kwa ajili ya uthabiti wa dada na ndugu zetu katika imani, hasa kuhusiana na mazoea yao.

Hivyo Yuda aendelea, onyesha rehema juu ya watu fulani wasio na hakika. Waokoeni wengine kwa kuwatia motoni. Wahurumieni wengine bila huzuni, wengine kwa hofu.

Kuchukia hata mavazi yaliyochafuliwa na mwili. Yuda anawaagiza wasikilizaji wake kila mmoja awe kama ngome ya ulinzi, kana kwamba, kwa yule mwingine. Kujitolea kuweka kila mmoja kwenye mstari.

Anawakabidhi wale ambao nyayo zao kwenye njia ya ukamilifu zimelegea kwa kaka na dada zao ili hao wa mwisho wafanye bidii kuwarudisha. Wajibu kama huo unapingana na hisia zetu za kisasa, ambazo zimefunzwa kwa kiasi kikubwa kutoingilia kati, kuingilia maisha ya wengine, hasa kuhusu masuala nyeti ya kuishi ahadi zetu za kidini. Inapingana na dhana za kisasa za maana ya kuhukumu.

Na hiki ni kipindi ambacho hakimu kwamba usihukumiwe imekuwa mstari maarufu kuliko Mungu alivyopenda ulimwengu. Lakini Yuda kwa hakika anawaita wafuasi wa Kristo kuhukumu kwa maana ya kupambanua wakati dada au kaka anapohama kutoka katika kujipatanisha na kutokuwa na lawama ambako Mungu anatuitia. Na kufanya hivi kwa nia ya kurudisha msingi salama wa huyo dada au kaka huyo kwenye njia ya uzima wa milele.

Njia inayotarajia huruma ya Bwana wetu Yesu Kristo. Kwa hiyo Yuda anaunganisha sauti nyingine nyingi za Agano Jipya ambazo vivyo hivyo hukabidhi kila mmoja wetu kwa utunzaji wa mtu mwingine. Kukubali ulazima wa kuimarishwa kwa imani ya jumuiya au kijamii na kutembea kwa kila kiungo cha mwili wa Kristo, ikiwa mshiriki huyo atabaki salama kwenye njia ya uzima.

Kwa mfano, Yesu anakumbukwa kuwa alifundisha, Ndugu au dada yako akitenda dhambi, nenda ukaonyeshe kosa lao kati yenu ninyi wawili tu. Wakikusikiliza umewashinda. Lakini ikiwa hawatasikiliza, chukua mtu mwingine mmoja au wawili ili kila jambo lithibitishwe kwa ushahidi wa mashahidi wawili au watatu.

Vile vile, Paulo. Ndugu, ikiwa mtu fulani amenaswa katika dhambi, ninyi mnaoishi kwa Roho mnapaswa kumrejesha mtu huyo kwa upole. Lakini jiangalieni wenyewe, msije mkajaribiwa pia.

Na pia James. Ndugu zangu, ikiwa mtu wa kwenu amepotelea mbali na kweli, na kurudishwa na mtu mwingine, fahamuni kwamba yeye amrejezaye mwenye dhambi kutoka katika upotevu wake, ataokoa roho ya mwenye dhambi na kifo, na kufunika wingi wa dhambi. Inawezekana kabisa kwamba Yuda pia angewafanya wasikilizaji wake watumie uvutano huo wa kimungu na wa ukombozi kwa waingiliaji wenyewe.

Kwa maana hakuna wakati wowote Yuda anawahimiza kuwafukuza waalimu hawa kama vile Paulo alivyofanya mara kadhaa. Yuda anajali tu kwamba ushawishi unatiririka katika mwelekeo mmoja tu. Na namna ambavyo amewatahadharisha wasikilizaji wake juu ya hatari inayoletwa na mazoezi ya mzungumzaji, ikiwa uchafuzi wao ungeambukiza, imewaweka vyema kufanikisha hili.

Yuda anafunga barua yake fupi si kwa vipengele vya kawaida vya barua. Mipango ya safari, salamu za kwenda na kutoka kwa watu fulani mahususi, maneno ya kuaga ya maagizo, neno la mwisho la kuaga au kutamani neema, lakini badala yake kwa doksolojia iliyobuniwa vyema, yaani, taarifa ya kumsifu na kubariki Mungu. Bila shaka hilo linapatana na yale ambayo Yuda alitazamia yangekuwa mazingira ambayo barua yake ingesomwa.

Kusanyiko lilikusanyika kwa ajili ya ibada na maombi, labda hata kwa moja ya karamu za upendo sana ambazo alitaja katika mistari wa 12. Kwa yeye awezaye kuwalinda ninyi msijikwae na kuwasimamisha mbele ya utukufu wake bila lawama kwa furaha kuu, kwa Mungu pekee Mwokozi wetu kwa Yesu Kristo Bwana wetu, uwe utukufu, ukuu, nguvu na mamlaka tangu nyakati zote na sasa na hata milele. Amina.

Waingiliaji pamoja na kudharau kwao mamlaka ya mapokeo ya kitume na ulinzi ambao mapokeo yameweka karibu na tabia ya wale wanaotafuta rehema ya Mungu ni kikwazo kinachowezekana kwa kusanyiko au makutano ambayo Yuda anahutubia. Je, walipaswa kushawishiwa na neno na kielelezo cha mpatanishi kupata nafasi kwa ajili ya kutosheleza tamaa za mwili zinazopigana vita dhidi ya nafsi zao, kukopa lugha kutoka kwa 1 Petro? Lakini Yuda anamalizia kwa uhakikisho kwamba Mungu mwenyewe aweza kushika na kwa kudokeza kutaka kuwazuia waamini wasijikwae, bali afadhali kuwahifadhi bila lawama mbele za Mungu ili wasiwe na sababu ya kuaibika wanaposimama mbele ya utukufu wa Mungu.

Wanapojiweka wenyewe katika upendo wa Mungu kupitia uaminifu wao kwa imani waliyokabidhiwa watakatifu mara moja tu, wana hakika kwamba Mungu atawahifadhi pia. Katika mistari ya 16 hadi 25, kama katika sehemu nyingine ya barua yake fupi, Yuda anazusha swali la eneo la mamlaka, hasa la mamlaka ya kuweka vigezo vya mwitikio wa uaminifu kwa matendo ya Mungu ya kuokoa katika Kristo. Yuda anasisitiza kwamba mamlaka hii haiko katika uzoefu wa karismatiki au wa kiroho wa mtu yeyote au kikundi chochote kati ya makanisa.

Haitegemei uzoefu au tathmini mpya ya kile ambacho ni sawa kwa wanadamu wa nyama na damu kupata, ilhali bila kukosa raha za maisha haya. Si katika uzoefu wa kibinafsi wa madai ya ufunuo, lakini katika mapokeo ya kawaida ambayo yamekabidhiwa kwa watakatifu mara

moja kwa wote. Inategemea ufunuo wa Mungu kupitia kwa Yesu na ushuhuda wa mitume, ambao wenyewe unapatana na ufunuo wa haki ya Mungu katika maandiko ya Kiyahudi na mapokeo ya para-maandiko.

Ikiwa mwalimu yeyote katika kanisa anapaswa kuwa na mamlaka, inatoka kwa uaminifu wa mwalimu huyo na kupatana na imani iliyokabidhiwa kwa watakatifu mara moja tu. Uelewa wetu wa pamoja wa imani hiyo unaweza kuongezeka. Jinsi ya kujilinganisha na imani hiyo katika miktadha mpya inaweza kuhitaji utambuzi mpya.

Lakini mwelekeo ambao Mungu aliweka kanisa mwanzoni mwa karne ya 19, na mafundisho ya mitume, hayawezi kuruhusiwa kuondoka kutoka kwa kujitolea kwa kutokuwa na lawama mbele za Mungu kwa mwelekeo ambao tamaa zetu wenyewe au silika ya asili tu, kama NIV inavyotafsiri Sukukoi katika mstari wa 19, ungetuongoza. Kwa mara nyingine tena, baadhi ya masuala muhimu ya kimaandiko yanajitokeza kuhusiana na barua hii fupi, hasa katika Yuda mistari ya 22 na 23. Mashahidi wa kimaandiko wanatofautiana kama tunapaswa kusikia matendo mawili au matatu ya kurejesha yaliyowekwa kama vifungu huru.

Pia zinatofautiana kuhusu asili ya kitendo cha kwanza. Je, inahusisha kuwa na huruma au kuhukumiwa? Mashahidi wanaounga mkono vifungu vitatu vya kujitegemea ni pamoja na Codex Vaticanus, kuwa na huruma kwa baadhi ya wanaotilia shaka au kubishana, ila kuwanyakua kutoka kwa moto, kuwahurumia wengine kwa hofu, chuki, n.k Codex Alexandrinus pia inapendelea vifungu vitatu vinavyojitegemea, kuwatia hatiani baadhi ya wanaotilia shaka au kupinga, kuokoa wengine kuwanyakua kutoka kwa moto, kuwa na huruma kwa wengine kwa hofu, chuki, nk.

Na kisha mrekebishaji wa Codex Sinaiticus katika karne ya 12, awarehemu watu fulani wenye shaka au wanaobishana, kuokoa wengine kuwanyakua kutoka kwa moto, kuwahurumia wengine kwa woga, chuki, na kadhalika. Mashahidi wanaopendelea vifungu viwili vya kujitegemea vinavyoashiria vitendo vya kurejesha ni pamoja na Papyrus 72, Papyrus ya karne ya tatu au ya nne, kunyakua baadhi kutoka kwa moto, kuwa na huruma na hofu kwa wale wanaotilia shaka au kupinga, kuchukia hata vazi, nk. kuwanyakua kutoka kwa moto na hofu, chuki, nk.

Na kisha msahihishaji wa Codex Ephraim Rescripti karne moja baadaye anaandika Rehema, ukichukua nafasi ya mtu aliyetiwa hatiani, wahurumie wale wanaotilia shaka au wanaobishana, waokoe wengine ukiwanyakua kutoka kwa moto kwa woga, na kadhalika. Hati-mkono tatu za karne ya 9 vivyo hivyo zinaonyesha matendo mawili ya kurejesha: kuwa na huruma kwa wengine huku ukibishana, yamkini nao, waokoe wengine kwa woga, kuwanyakua kutoka kwa moto, kuwachukia, n.k. Makubaliano muhimu ya Vaticanus, Alexandrinus, na Sinaiticus yana mwelekeo wa kunyoosha mizani kupendelea uwakilishi wao wa sheria ya Yuda ambayo inapendelea kusoma kifungu cha jumla cha Yuda. kupanua maandishi badala ya kufupisha, isipokuwa kwa bahati mbaya.

Na dhidi ya shahidi wa hati yetu ya kwanza kabisa, Papyrus 72. Hii haisuluhishi suala, hata hivyo, la hatua hiyo ya kwanza ni nini. Hapa, mashahidi wa Sinaiticus, Vaticanus, na hata P72, ambayo kimsingi inachanganya kitendo cha kwanza na cha tatu, wanapendekeza kwamba Yuda alihimiza kuwa na huruma katika kifungu cha kwanza na cha tatu.

Usomaji katika Alexandrinus unaweza kuelezewa kama uboreshaji wa kimtindo ili kuondoa upungufu huo. Kwa kuzingatia mazingatio haya, huenda ujengaji upya wa aya hizi ungesomwa kama tulivyosoma hapo juu, kuwaonyesha rehema watu wasio na hakika, kuokoa wengine, kuwachukua kutoka kwa moto, kuwahurumia wengine kwa hofu, wakichukia hata vazi lililochafuliwa na mwili. Mfano huu, kama vile somo letu la karibu la utofauti wa kimaandishi nyuma ya mstari wa 5, pia unashuhudia ugumu ambao mara nyingi huhudhuria, kwa wasomaji wengi wa maandiko, kazi isiyoonekana ya uhakiki wa maandishi.

Ishara ya kwanza kabisa kwamba Yuda alikuwa akisomwa na kutumiwa katika kanisa la kwanza inaonekana, labda kwa kushangaza, katika 2 Petro, barua ambayo pia inatoa ushuhuda wa kusambazwa kwa barua za Paulo kati ya makanisa ya Kikristo. 2 Petro iliandikwa kushughulikia changamoto zinazoletwa na kundi tofauti kabisa la walimu. Mwandishi anaonekana kusuka katika maudhui ya Yuda mstari wa 5 hadi 18 katika kuwashutumu waalimu hawa wengine, akitumia marejeo na sanamu zile zile za Agano la Kale, na hizi kwa mpangilio uleule tunaoupata katika Yuda.

2 Petro iliandikwa kwa hadhira ambayo mwandishi, angalau, aliamini kuwa hangefahamu au kupokea mapokeo ya Kiyahudi ya Wapalestina ambayo Yuda anarejelea, na kwa hivyo mwandishi wa 2 Petro anafanya marekebisho kadhaa kwenye njia ya nyenzo anazoonekana kuazima kutoka kwa Yuda, akibadilisha marejeleo ya 1 Henoko, kwa mfano, na maandishi ya kawaida ya maandiko. Matumizi ya barua ya Yuda yanaendelea katika karne ya 2 hadi ya 4 kama risasi dhidi ya walimu wapya, wabunifu wanaojitokeza miongoni mwa makutaniko. Clement wa Alexandria, kwa mfano, anatumia maandishi na usemi wa Yuda ili kupambana na ushawishi wa kikundi kinachojulikana kama Carpocratians, kikundi cha mapema cha karne ya 3 cha Kinostiki kinachofanya kazi katika Misri ya Clement.

Martin Luther aliona Yuda kuwa ni muhtasari wa 2 Petro, na kwa hiyo, ingawa yaliyomo ni ya kitume, Lutheri hakuishikilia hati yenyewe kuwa ya kitume na aliiona, zaidi ya hayo, kuwa haina maana. John Calvin, kwa upande mwingine, alithamini maandishi ya kutosha kuandika maelezo juu yake. Waandishi wa karne ya 19 walizidi kuwa wavumilivu zaidi katika ukosoaji wao wa maandishi kama kielelezo cha mawazo ya baada ya utume, duni kuliko mawazo ya kibunifu na ya kibunifu ya Paulo au Yohana.

Maadili ya mwishoni mwa karne ya 20 na mwanzoni mwa karne ya 21 kwa hakika pia hayajaweza kufaa kuikumbatia Yuda na maono yake ya njia iliyonyooka na nyembamba ya kupata rehema siku ya hukumu, na kutovumilia kwake sauti mbadala na mazoea ya walimu inaowakemea. Yuda hakuja mara moja kufurahia mamlaka ya kisheria katika kanisa. Ingawa Origen alikubali mamlaka ya barua hiyo, tayari alijua kuhusu mijadala kuhusu swali hili mwanzoni mwa karne ya 3.

Matoleo ya awali ya Agano Jipya ya Kisiria, Peshitta, yameacha Yuda, ingawa imejumuishwa katika karne ya 6. Athanasius, Askofu wa Alexandria, hata hivyo, alimjumisha Yuda katika orodha yake ya maandishi ya kisheria katika barua yake ya sherehe ya Pasaka ya 367 AD. Ukweli kwamba Yuda alinukuu aya kutoka 1 Enoko kama maandishi yenye mamlaka ilikuwa jambo muhimu katika mjadala huu.

Haikumzuia mwandishi wa 2 Petro kutumia andiko hilo, lakini aliisafisha marejeo yote ya 1 Henoko, labda kwa sababu tu ya kutofahamika kwake kwa wasikilizaji wake, lakini labda pia

kwa sababu ya kuchukizwa na marejeo kama hayo ya ziada ya kibiblia. Jerome, baba wa kanisa wa karne ya 4 au mwanzoni mwa karne ya 5, alijua juu ya sehemu za kanisa ambazo zilikana mamlaka ya kisheria ya Yuda, haswa kwa msingi wa yake kwa kutumia maandishi yasiyo ya kisheria. The Venerable Bede alijadili hali ya shida ya nukuu ya Yuda ya 1 Enoch, ambayo aliiona kuwa kitabu kilicho na, akinukuu, mambo ya kushangaza juu ya majitu ambayo yalikuwa na malaika badala ya wanadamu kama baba, na ambayo ni uwongo wazi.

Ingawa Bede mwenyewe alitetea mamlaka ya Yuda kwa kubainisha kwamba mstari fulani kutoka kwa 1 Henoko ambao Yuda alinukuu haukuwa na jambo lolote la kuchukiza au lisilopatana na imani ya kitume, baadhi ya sekta za kanisa la kwanza, kinyume chake kabisa, zilikuza thamani ya 1 Henoko na kuchukulia nukuu ya Yuda ya 1 Henoko kuwa kiidhinisho cha mamlaka ya 1 ya Enoko yenyewe. Tertullian, baba wa kanisa wa karne ya 3, alianguka katika kambi hii.

Kanisa la Kiorthodoksi la Kiethiopia lilisimama na linaendelea kusimama katika mapokeo haya, likipokea sio tu Yuda bali pia 1 Henoko kama kisheria. Uwepo wa Yuda katika kanuni zetu za Agano Jipya ni, nadhani, ni zawadi. Barua hii fupi inatukumbusha kwanza kwamba neema ya Mungu ina mapito.

Kuikubali injili kwa utu wetu wa kale, au kama vile Yuda anavyoiweka, kubadilisha upendeleo wa Mungu wetu kuwa anasa isiyofaa, ni sawa na kumkataa Bwana wetu, kwa kuwa ni kukataliwa kwa kile ambacho Mungu, kwa neema ya Mungu, anatafuta kutimiza ndani yetu kupitia ukombozi wetu katika Kristo. Neema ya Mungu, badala yake, inatuongoza kuupatanisha utu wetu wa kale na injili, ili kutubeba kuelekea kutokuwa na lawama, na hii si njia ambayo tunaweza kuthubutu kuachana nayo ili kujiridhisha. Yuda anatukumbusha juu ya uthabiti wa haki ya Mungu na hukumu ya Mungu kwa wote wasio waadilifu.

Mungu wa Yesu Kristo anabaki kuwa Mungu aliyewahukumu malaika walioasi, akaiteketeza Sodoma na miji dada yake, na kuhukumu kizazi cha Kutoka kuzunguka-zunguka jangwani hadi washiriki wake, ambao walikuwa wameona nguvu za Mungu lakini wakakataa kuzitumaini, wakafa hadi mtu wa mwisho. Anabaki kuwa Mungu ambaye ndani yake tunapendwa na ambaye tutawajibika mbele ya haki yake. Na Yuda anatupa picha fupi ya kile kinachohusika katika kupigania imani .

Hii inatuhusisha sisi katika kuwekeza katika kutiana moyo, kugusa usaidizi wa Roho Mtakatifu kupitia maombi, na kuwafikia kwa ujasiri na kuwarejesha wale ambao nyayo zao za kiroho zinayumba.